

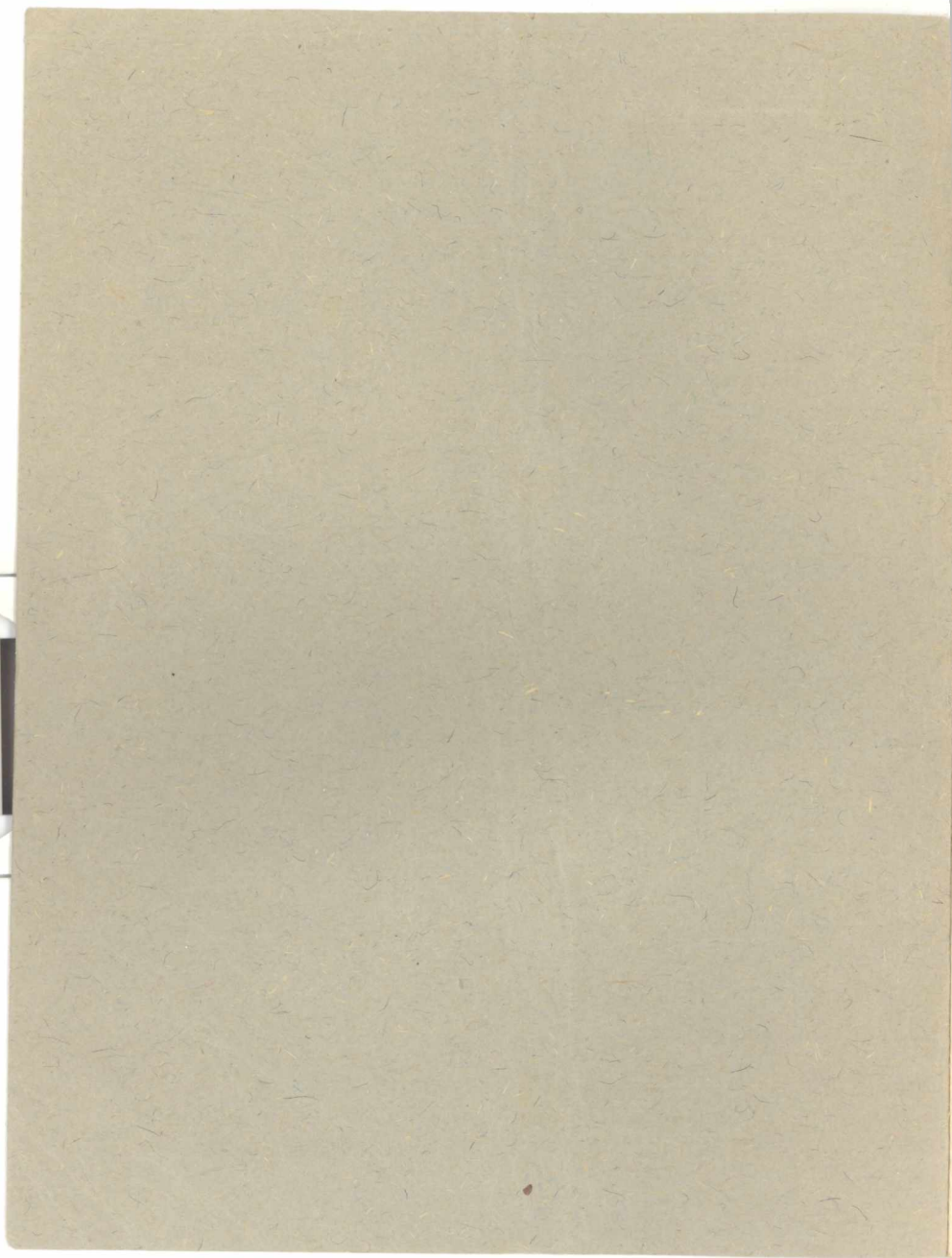
ден. 66.61 (2Рсс-6Ко)
~~К 63~~ В 56
6618к

Музеев пролетаријас, отувт 401
Библиотека
Краевед. Елм. ... РИИ

**Комі областувса
ВКП (б) X-öd конферентсіјалөн
резолътсіјајас.**

(1929-öd вога август 2-5 лунјас.)

**СЫКТЫВКАР
1929**

91

66.61 (2P-6ko)
К63 В56

1. ВКП (б) ЦК Војвыв Крајбјуро уж-јылыг доклад куза.

1. ВКП (б) ЦК Војкрајбјуро уж-јылыг **Максимов** жортлыг доклад кывзём бёрын да сы куза горнитём бёрын Коми областувса X-d партконференцсја ошкё Војкрајбјуролыг политика виэсё да вёчём ужжассё: Крајбјуро регыдён верміс артмёдны да помавны крај организујтан уж да жонмёдны крајлыг кёзајственнёй-политическёй олёмён вевкёдлём.

Војвыв крај лоі отувтёма вёр овмёс вылё, вёр промышленносно вылё, скёт виэём вылё да кыжём-вёралём вылё пыкёдмон (тащём база вылын организујтёма). Секи-жё ётщёц лоі ыждёдёма заграничаё нуан вёр лезан программа да заводитёма тырмымён леэны аслыным колан вёр. Ставыс тајё зев јона бостёдасны да ёсёдасны крајын да крајулё отувтём Коми областын овмёс да культура кыптём.

2. Конференцсја торја јона ошкё ЦК Крајбјуролыг кёзајственнёй гырыг проблемајас кыпёдигён Коми област понда тёждыёёмсё. Крајбјуро решеннёјасын шуёма организујтны Коми област улё Печора округ, Јаран рајон сетчё гујёмён; ётлаавны Коми област улё Коми-Пермјакјаслыг округсё; коьодны Комилесёс ашёрса трест пыдди. Таво став решеннёјассё ЦК Крајбјуро вёчёма Коми областувса натсиональнёй да кёзајственнёй интересјас вылё мыжёмён.

3. Конференцсја сиэ-жё ошкё Крајбјуролыг ужсё Мёскуладорсан Уктаё кёрттуј стрёитём куза да Пиңуг пыр сиё кёрттујсё нуёдём куза. Кёрттујсё Пиңуг пыр нуёдёмыс сетас ыжыджык полза став Сојуаса овмёслы дај отсалас регыджыкба остёдны Коми областса овмёс да культура.

4. Областувса конференцсја щёктё ЦК Војкрајбјурёс чорыджыка пуктыны вылысса органјас воэын Печора округ регыджыка организујтём-јылыс, Малочемельскёй да Больше-

6618к

Республиканская
БИБЛИОТЕКА
ИМЕНИ В. И. ЛЕНИНА

земельскöй тундрајас Коми областулö колöм-јылые, Коми-Пермјак округ Коми областкöд öтлаалöм-јылые да став тајö мојасö регыджыка олöмö пöртöм-јылые.

Конферентсија ескö крајувса парторганізатсија штаблөн вескыда асааныс тудöдöмыс отсалас областувса парторганізатсијалы быдмыны да јомыны, бурмöдны сылые ужö крајувса став организатсијаяс костын [итчöмөн, мöдамöд уж-јаскöд тöдмасöмөн да областувса организатсијаöс крајса овмöс да культура кыпöдан ужö—вiт вога план выполнитан ужö—щöщ кыскöмөн

Конферентсија инö областувса да крајувса организатсијаяс коста ужын топыджык јiтöд лöбöдны колöм вылö, медым оз лоны некущöм нельучкiјас, кодјас вермасны торкавны кöзајственнöй-полiтическöй мојас выполнитöн.

5. Војна лöбмlм матыгтöм, имперiалистјаслөн Сöвет Сојуз вылö укöдчыны лöбöдчöм. (Асыывыв-Китаяс кöрттуј вылö банфiтскöй налöт вöчiсны Сöвет Сојузöс војнаö кыскöм куза инöдны јонмöдны страналые дорјыган вын, кыпöдны ужалые массаöс војна гöгöрсä мојас вылö. Конферентсија приветствуйтö индустриализатсија вылö којмöд зајом лежöм. Тајö зајомöс корiсны агныс, ужалые војтыр, медым јонмöдны Сојузлые економiка да дорјыган вынсö.

6. Војыв крајса овмöс кыпöдан вiт вога план олöмö пöртöм бура јона лöб сы сајын, кущöма мунасны тавога кöзајственнöй ужјас. Сыпöнда колö мыҗермöмые зiльны тавога лежöм вöр кылöдны ставсö, аскадын бөгтöыны да выполнитны вöрлежöм, тыртны вöр пiлитан программа, заграниаö мöдöдан вöр грузитчöм, донтöммöдны уж да кыпöдны прiзводительност став кöзајство участкас. Колö бура нуöдны кöзан кампаннö не сöмын кöзан плöщшад ыждöдöм боксаң да кöза-пуктасјас бурмöдм бскаң, колö щöщ зiльны унжык овмöс пыртны коллективјасö, мед ескö локтан војассаң ас крајын тырмыны-нын кутис ыан да скöт сöјан. Крајувса парторганізатсијалөн колö зiльны паҗкыджыка разöдны зајомјас, јöзлые унжык сöм кыскыны сöм чöжан кассајасö, аскадын чукöртны вотјас (налогјас), оператсијаö пыран пайјас да сiчi вöзö, медым јонмöдны

віт вога планлыг фінансөвөй база. Колө паскыда төдмөдны крајса вiт вога планөн робочейјасөс, өктса батрақјасөс да гөла шөркөдөма олыгјасөс, паскөдны на пөвсын сотсіалыгөтөчөскөй ордјөм да кыскыны вiт вога план олөмө пөртан ужө.

Конферентсіја лыдөдө коланаөн—регыджыка уточнiтны крајса вiт вога план да лөбөдны сізі, мед јөнжыка лөб јiтөма торја овмөс өкасјас (мөда-мөдныскөд). Буржыка колө вiчөдлыны тужас вөчөм вылө (транспорт), медгасө ватуј вылө, унжык көзјаственнiкјасөс, краснөй өпетсіалыстјасөс да квалiфiтсiрованнөй ужалыгјасөс лөбөдөм вылө. крајө јөзөс овмөдөм вылө, бырөдны вөр овмөс да вөр промышленност фiннаөрујтөмөн косталөмјас.

7. Крајса овмөс кычөдөм муно каарын да өктын класөвөй вермаөм чорыгөн. Колө чорыда жө сувтны паны да вермыны сотсіалызм нога овмөс течан уж торкалыгјасөс, капiталыстјас дор өныгјасөс. Такөд өтпырjөн колө чорыда вермаөны вөкыдыв вөжыгјаскөд, накөд лөгалыгјаскөд, шуга вылын довјалыг коласјаскөд пролетарскөй класөвөй вiчыг быд уж вылын (шөщ партија ужын) көжөмјаскөд. Аскрiтiка паскыда нубөдөм да робочөјасөс, батрақјасөс да гөла-шөркөдөма олыгјасөс ужө кыскөмөн колө ерөвылө петкөдны став лөк ужсө да јанөдны лөк новлөдлыгјасөс.

Конферентсіја ошкө Крајбјуролыг јунса пленум вывса решөнөјас партија быдтөм јылыг да парторганiзатсіја составөн вөкөдлөм јылыг. Колө быднөгөн зiльны олөмө пөртны тајө решөнөјасөс да бурмөдны быд органiзатсіјалыг массөвөй уж. Торја бура колө вiчөдлыны вөрлеқан уж вылын партијнөй уж паскөдөм вылө да батрақјасөс партијаө пыртөм вылө. Көзјаственнөй да общөственнөй олөмөн вөкөдлөм колө нубөдны Ленин партијаөн iндөм тужiчөд.

II. ВКП (б) Обком отчет куза.

Органiзатсіјалөн бурлуныс (iдеологiја боксаң)
да Обкомлыг уж дөнјалөм.

1. Областувса парторганiзатсіјалөн овмөс нубөдана полiтика кутана ужын IX-саң X-өд конферентсіјаөз вөлины-

тащом герјас: социалистическѡј туј вылѡ овмѡс петкѡдан уж ѡдѡдѡм, тѡварыѡ да мыј-да, ѡскалѡм, карын да ѡктын классѡвѡј вермаѡм чѡрѡм, партија тујвиѡыѡ код-сурѡлѡн вескыдвыв сѡтчѡм, мукѡд государствојасын классѡвѡј коѡ кыптѡм, военнѡј опасност ыждѡм да империалистјаслѡн СССР-вылѡ ускѡдчан кад матызмѡм.

Тажѡ каднас, партијалыѡ да областувса IX-ѡд партконференцијалыѡ решѡннѡјас олѡмѡ пѡртѡм могыѡ, ОК аслас ужѡн зилѡс ѡдѡдѡны областса овмѡс кыпѡдан уж (ѡнжыка кутѡс мунны вѡрлеѡм, заводѡтчиѡны кѡрттуј стрѡитны, бурмѡ да паскалѡ виѡму ужалѡм, сѡдѡны коллективјас), нуѡдѡс рајѡнирујгѡм да госаппарат бурмѡдѡм, вермаѡс партија ужны вескыд классѡвѡј виѡ нуѡдѡм понда, зилѡс сувтѡдны парторганизацѡјаѡс вескыдвыв кежыѡјаскѡд, тротскиѡт кољасјаскѡд да партија тујвиѡчукљѡдлыѡјаскѡд вермаѡм вылѡ; зилѡс пыртны партијаѡ вылѡ јѡѡс да бурмѡдны организацѡјалыѡ ужсѡ, котыртны робѡчѡјјасѡс, батраќјасѡс да гѡля-шѡркоѡдѡма олыѡјасѡс парторганизацѡја гѡгѡр, кыскыны најѡс моѓјас олѡмѡ пѡртан ужѡ да сувтѡдны капиталистјас дѡр муныѡјаслы паныѡ.

Обкомлыѡ отчѡта доклад кывзѡм бѡрын да сы куѡа сѡрнитѡм бѡрын конференција шуѡс сылыѡ полѡтика виѡсѡ бурѡн, нуѡдѡм ужјасѡ тырманаѡн.

2. Партијаа-полѡтика бѡксаѡн организацѡја, ставнас - кѡбѡстны, бур. Сѡмын унаыѡ-коѡ нуѡдан ужны тыдалѡны партија тујвиѡыѡ вескыдвыв сѡтчѡмјас, да емѡе тротскиѡтјаслѡн кољасјасыс, код сурѡлѡн овлѡ шѡркоѡа олыѡ креѡтанаѡс вунѡдлѡм. Воѡѡ кежлѡ медгасѡ колѡ сусѡжыка, чѡрыѡжыка вермаѡсны вескыдвыв кежыѡјаскѡд, налыѡ лѡк ужсѡ да ердылѡ петкѡдѡмѡн. Такѡд ѡтщѡщ колѡ ужавны тротскиѡтјаслыѡ кољасјасѡѡ бырѡдѡм куѡа, виѡставлыны, мыјѡн торјалѡ тротскиѡзмыс лѡениѡизм дѡныѡ, да чѡрыда вермаѡсны шѡркоѡдѡма олыѡјас вылѡ ѡелучкиѡ виѡдѡдѡмѡвкѡд.

Обком ужны вѡлѡмаѡе сѡѡ-жѡ I ѡелучкијас. Медјѡна тѡдчана ѡелучкијасыс тащѡмѡе: абу тыр чѡрыда нуѡдѡма вескыдвыв кежыѡјаскѡд вермаѡм (ужын) да абу бура тујдѡдѡма классѡвѡј вермаѡмѡн (ѡнжыкасѡ вѡрлеѡан уж вылын); омѡ-

ла паскөдөма уж советскөй да общественнөй организатсияласлыг; абу-на тыр колөм серти паскөдөма аскритика да сөтсиалистическөй ордъясөм; абу бура вижөдлөма организатсияда выл жөзөс пыртан уж вылө да сотсиальнөй составөн вескөдлөм вылө.

Конферентсия казтыштө IX партконференциялыг директивжас олөмө пөртөм жылыг да шөкто Обкомлы медвождөр бырөдны тая өмельчикияссө.

Овмөс нуөдөн-кыпөдөн ужжас.

3. Овмөс нуөдөн-кыпөдөмын да сийөн туйдөдөмын (вескөдлөмын) колө пуктыны медколан мөг-туйдөдөмын—регыджыка помавны вит вога план лөгөдөм да паскыда төдмөдны сийөн областса ужалыг жөзөс. Сөгга вит вога план сертыс колө регыджыка лөгөдны локтан во вылө контрольнөй тсыпражас да вынөдны најөс кбзаятвеннөй выл во заводичиг кешлө.

Промышленнөй, гражданскөй да туй вөчан стрөительство буржыка нуөдөм мөгыг меджона колө: аскадын лөгөдавны проектжас да сметајас, тырмымөн лөгөдны стрөитчан көлуј-вөр (област пышкын унжык вөчалөмөн да бөкыг аскадын ваяөмөн), аскадын леңны стрөительство вылө колан өм да тырмымөн лөгөдны ужөн туйдөдөжасөс—кваліфітісированнөй да техническөй персоналөс. Колө лөгөдчыны вит вога план серти промышленнөй предприявиејас стрөитан уж кешлө. Сотсиалистическөй ордъясөм паскыда нуөдөмөн да жөз контроль улө бөгтөмөн колө чорыда жөткыштын вожө производствын ратсіоналізатсия уж, донтөммөдны заводјасын вөчанторјас да стрөительство (себестоимөст), кыпөдны уж производительност.

4. Вөрлеқан ужлөн местнөй і государственнөй экономическөй і политическөй значеңнөдыс вывти ыжыд. Бөрја војаснас классөвөй вермасөм өдзіс сіз-жө і вөрлеқан уж вылын Сы вөсна да локтан во кешлө вөрлеқан программа ыжрөдөм понда (тавога серти 68% вылө) организатсиялөн ковмас зев јона выныштөгөмөн бөгтөмын таяө уж дінас. Меджоа дан медвождөр колө: аскадын лөгөдчыны уж кешлө да лөгөдны тырмымөн өм, аскадын-жө лөгөдны (корөны, медавны) да организуйтны ужалыгјасөс, лөгөдны, мед пыр тырмымөн

вөліны керагыҗас (постојаннөј кадр), өтүвтны најос вөр овмөс гөгөрсә коператсјаө да коллективјасө, воставны вөр совхозјас (лесосовхоз), буржыка нүөдны вөрлеҗыҗас пөвсын велөдчан-јүгдөдчан уж, чорыдануөдны ратсјонализатсја уж да кыпөдны производительност. Вөр овмөс кыпөдөм нүөдны виҗму овмөс кыпөдөмиөд өтщөщ. Өтүвтны өктса батракјасөс да гөла-шөркөдөдөма олыҗасөс өктса кулакјаслы паныд, мед ез вермыны торкны вөр леҗан план да ужсө. Јонжыка өтүвтавны вөр бердын ужалыҗасөс артелјасөс да төҗдысны, мед артмыны да быдыны кутис вөр ужалыҗ актив. ЦК Војкрајбјуролыҗ јуҗса пленум вывса шүөмсө да ОК да ОКК өтүвтөм пленумлыҗ вөрлеҗөм јылыҗ шүөмјасөс колө ставнас пөртны олдөмө.

5. Тувсов көҗан кампањыө нүөдигөн төдчөмөн воҗө вешјас виҗму ужалөм бурмөдөм да коллективјас восталөм (көҗан плөшщад ыҗдис 6% вылө, коллективјас содисны 250% вылө). Коллективјас организујтан уж өдәдөм бөрын чорзыны кутис өктјасын классөвөј вермасөм. Парторганізатсјалөн психологијаыс мунө коллективјасө пырөмлаҗ, сөмын өктса өткымын коммунистјас век-на важ-моз лока виҗдөдны тајө ужыс вылө. Виҗму овмөс кыпөдан уж нүөдигөн да коллективјас организујтигөн колө јонжыка төҗдысны скөт виҗөм паскөдөм понда. Јөв чөҗан скөт виҗана коператсја паскөдөм регыдөн колө сувтөдны торја рајонјасын став производственнөј коператсја ужын медвоҗө. Колө јонжыка паскөдны пуктасјас вөдитөм. Зилны өнја колхозјастө јонмөдны да гыреөдны, сиз-жө вылыҗ воставны. Сувтөдны мог—организујтавны јөв чөҗан скөт виҗан, турун пуктан, шабди вөдитан да көр виҗан совхозјас. Кустара-промыслөвөј коператсја колө паскөдны медјонасө вөр овмөс гөгөр да кыҗөм-вөралөм гөгөр. Конферентсја објажитө Обкомос индыны коммунистјасөс колхозјас бөстчөдан ужө.

6. Товар да прөдукта заптөм куҗа колө зилны, мед план серти сөтөм став төварсө вөлі вәјөма неперемөннө вөсса вәөн. Мырсыны унжык вәјны суҗсана (недефитситнөј) төвар, јөла-јаја сојан-јуан да градыв пуктасјас. Бокыс вәјөм кынҗи колө јонжыка заптыны тащөм төварсө асланым

област пыщкыс. Колö сувтöдны мог—кужёмөнжык рöскөдүтны да буржыка зуклыны (разöдны) районяс кослын ыан, скöт гожан да сузгытöм (дефитсита) төвар. Чорыда вермасны најöясöс кызі сурö рöскөдүтöмжаскөд. Сырjö заготовитан план выполнитны ставнас.

7. Финансöвöй уж нуöдöмын сулалöны вöзö кежлö могяс: колö нуöдны чорыд бjudжет план, бура нуöдны виçму вот, чорыда вермасны вот перjan ужын классöвöй виçыс кежём-жаскөд. Унжык уждавны гём колхозяслы да производственнöй коператсиялы. Jöз ордын кулпö бура уна прöст гём. Колö быднөгөн зилны, мед гёмсö кияныс оз кутны, а пукталасны коператсияö (виçны сетёмөн, пайö пырёмөн) да гём чöжан кассаö. Колö бурмөдны да паскөдны гём чöжан уж, быдлаын нуöдны аскостса вот перjөм, зилны, мед заjом кутыяс облыгатсияжасö бөр ез вузавлыны, а кутисны кияныс.

Сöветскöй стрöительство да обшественнöй-массöвöй уж.

8. Госаппаратлөн ужыс да ужнас вескөдлөмыс олөмгыс колö жона бөрö. Колö жона бурмөдны вескөдлөмсö i аппаратсö. Таjөясöс бурмөдöм могыс колö: чукöртчывлөмөн нуöдны горныяс ужжасö буржыка нуöдөм-жылыс; быд ужалыс-лы индыны аслыс ужжас, код-понда кутас сijö кывкутны (нуны ответственност); жонжыка видлавлыны ужжасö да мөдөмдө вылын кутны контроль; весавны аппаратсö мiанлы öтдор jöзыс да пыртны сетчö выль ужалыясöс; чорыда вермасны пролетарскöй классöвöй виç уж вылын чулкөдлөмжаскөд. Госаппарат бурмөдан ужын медвозö колö сувтöдны районяс жонмөдөм. Сöветжасын массöвöй уж öнiöз мунлөма омөла, сы-понда конференцияс обжжитö Обкомöс ловзөдны да бурмөдны таjö ужсö.

9. Профсоюзжас ужын емöс кущөм-сурö бурмөмжас. Сöмын најö (профсоюзжасыс) массöвöй ужнас оз-на-жö вермыны бура вöтчыны олөм бөрөаыс,—овмöс бурмөдөмыс да культура кыптөмыс мунöны вöзöжык. Сотсиалистическöй ордjы-гём паскалö вывтi наçөн, профсоюзжас ез кужны бостны асланыс киö сijөн вескөдлөмсö. Аскривика абу-на-жö бура

пырöма профсојузнöй массаö. Профсојузаслөн медвојдöр колö јонжыка кыскыны профсојузнöй массаöс овмöс да культура кыпöдан ужјас былö, уж производительност кыпöдöм былö, уж дiстцилина кыпöдöм былö, бјурократјаскöд да кыңи-сурö (безкöзäјственнöја) ужалыeјаскöд вермаöм былö. Тајö могјасöс верман выполнитны аскритика да сотсиалистическöй ордјыöм паскыда нуöдöмөн.

Сөгөа профсојузјас воңын сулалö зев ыжыд мог—лöбöдавны да индавны сöветскöй, коперативнöй да профессиональнöй аппаратјасö выл ужалыeјасöс. Торја буржыка колö вiрöдлыны виңму да вöр бердын ужалыeјас профсојузлые ужсö јонмöдöм бурмöдöм былö. Конферентсија шöктö Обкомлы да рајкомјаслы сетны улысса профорганизацисјаслы колан ужалыeјасöс.

10. Комсомол организација бöрја каднас бурмисжык (качествос), буражык ужалис овмöс да культура кыпöдан могјас нуöдигөн. Комсомол уңын воңдө кежлö колö лоны ташöм могјас: пыртны комсомолö уңжык выл шленјасöс робочöјјас пöвсыe, гöля-шöркофöдöма олыeјас пöвсыe да колхозникјас пöвсыe. Индавны најöс өиктса общественнöй-политическöй уңјас былö. Бурмöдны политикаö велöдан уж, уңжык шленјасöс суңны политшколајасö да бурмöдны сетыe ужсö. Чорыда вермагны быдсама-пöлöс классöвöй тујвиң зүгöмјаскöд, вескыдывв кежöмјаскöд да сiјöс дорјöм тупкöмјаскöд. Овмöс да культура кыпöдан ужјас гөгöр јешцö-на паскыда нуöдны сотсиалистическöй ордјыöм. Комсомоллөн колö лоны тајö уж вылас боевöй организаторөн да мунны медвоңын, шöц организуйтны массаöс да летчыгтöг нуöдны быд заводитöмтö. Колö бурмöдны комсомол уңдн партијасаң вескöдлöм. Сымогыe колö прикрепитны комсомол дiнö медбур политика боксаң развiтöј, важ партијнöй ужалыeјасöс. Јачејкајасын да рајкомјасын колö кывзылыны комсомом уж-жылыe докладјас да шöккыджыка вiдлавны партијнöй дiрективајас выполнитöм.

11. Пионерорганизација да сылөн ужыс жебöс-на. Партиячејкајасаң да комитетјасаң бура туйдöдöм абу вöлöма. Конферентсија шöктö Обкомлы:

а) чорыда бостгоны отсазны пионерорганизатсия ужды да сувтөдны сы вылө (отсасөм вылө) став партинөй, советскөй, профсоюзнөй да общественнөй организатсиясө да став советскөй общественностсө;

б) овмөс кыпөдан вит вога план војтырөс велөдан ужјас динө, зонвизалун кутан ужјас динө да мукөдлаө сујны щөщ челафөс да пионерјасөс школаыг ортсын быдтан-велөдан ужјас (челаф плөщадкајас, мастерскөйјас, санаторјајас восталөм да сизі воқө);

в) лөбөдны да укрепитны пионерјас пөвсын ужалыг кадр. Сы вылө торјөдны буржык партијечјасөс да комсомольечјасөс, кодјас агнысө петкөдлісны-нын да кужөны ужавны челафјас пөвсын. Пионерјас пөвсын ужалөм лыффыны парт.-комсомольскөй нагрукан. Воқө вылө пионер отрадјаслы вожатөјјасөс да партприкрепленечјасөс лөбөдавны костав лытөг (систематическі);

г) вужвыјөныс бурмөдны пионеротрадјас ужөн да бјуро ужөн партијасаң туйдөдөм-векөдлөм. Общеј индөдјас сөталөмыг өтдор лөбөдны партијечјас пыщкыг торја группа, кыскыны щөщ торја ужјас нүөдигөн отсасөм вылө епетсиальстјасөс, общественнөй да советскөй организатсияјасыг представительјасөс.

12. Нывбабајас пөвсын ужалөм парторганизатсияјас абуна вермөмаөс колөм серти сувтөдны. Советскөй да общественнөй организатсияјас омөла кыскөны нывбабајасөс социализм нога овмөс течан уж вылө, омөла ужалөма налыг культурасө кыпөдөм куға да олөмсө (бытсө) бурмөдөм куға. Сиз-жө омөла индалөмаөс најөс советскөй да общественнөй ужјас вылө.

Нывбабајас пөвсын ужалөм куға сулалөны воқө вылө мојјас—чорыда бостөөдны советскөй да общественнөй организатсияјасөс планјас серти ужалөмө, лөбөдны нывбабајас пөвсыг ужалыгјасөс Совпартшколајас пыр леқөмөн, выдвіженкајаслы курсјас нүөдөмөн; јонжыка төждыгны нывбабајаслыг гортса олөмсө (бытсө) бурмөдөм понда; быд јачејка бердын вөчавлыны делегатскөй собранияјас; отсавны велөдчыны гөтөвитчан ужын да зилыны унжык нывбабаөс сујны

велөданијасө (велөдчыны). Газетын колө сетны гижан места — „Роботничалөн да крестанкалөн пелөс“. Колө лөбөдны нывбабajas пөвсын ужалөм колхозжасын да коллективжасын.

13. Сиктжасын массөвөј уждөн колө пыкгыны гөлјас вылө, өтүвтны најөс шөркөдөдөма олыөјаскөд да вермасны кулак-јаскөд. Сиктжасын классөвөј вермасөм чорзөмла да сиктса овмөс сотсиалистическөј туй вылө петкөдан могјас вөсна өни торја бура колө јитчыны гөлјаскөд. Тајө ужыс өниөз пыр-на вөлі кампаньөдјас нога. Колө чорыда јонмөдны ужсө гөл группајаслыө, отсавны налы, кыкыны гырыөжык могјас нуөдан ужө да гөлјаслы отсөг сетөм куза директивajas вы-полнитөм видлалан ужө, јонжыка өтүвтны коллективјасө да производственнөј кооператсияө. Такөд өтщөщ колө чорыда вермасны шөркөдөдөма олыөјасөс улө пунктөмјаскөд да кыкыны шөркөдөдөма олыөјасөс сиктса овмөс сотсиалистическөј туй вылө петкөдан ужө. Нидөти минут кежлө оз ков вунөдлыны сиз-жө кулакјаскөд вермасөм. Став тајө ужјассө олөмө пөртөм могыс колө повтөг да павкыджыка нуөдны аскритика да сотсиалистическөј ордјыөм.

Культурнөј стрөитөлство да агитатсия-пропаганда уж.

14. Көзаяственнөј да культурнөј стрөитөлство облагтын возө кутас мунны зев өдјө. Сыпонда јона ковмас содтавын өпетсиалистјасөс да квалифитсированнөј ужалыөјасөс быдөма өикаса ужјас куза. Сымогыө ковмас содтавын облагтын профтехническөј школајас (ичөтјасөс I шөркөдөдөмајасөс), унжык велөдчыөјасөс мөдөдавны мукөдлаө (облагт саяө) да лөбөдны сещөм услөвјө, мед ВУЗ-јасын велөдчыө комі студентјас ужавныс локтисны бөр татчө. Колө сувтөдны мог— лөбөдчыны 1932-33-д вөсаң велөдны ичөт школајасын став чөлафсө (нуөдны вөөөбшөј народнөј образованьө). Колөзилны мед школајасын помөзвелөдчисны батракјаслөн да гөлјаслөн чөлафыс. Колө кујим во чөжөн зикөз бырөдныгырыө јөз пөвсыө неграмотност. Лөбөдны тајө ужсө обществөннөј-массөвөјөн да кыкыны сетчө став сөветскөј обществөнностсө.

15. Вөкыдыв кежөмјаскөд вермасан могјас, организатсия јонмөдан-бурмөдан могјас, сотсиалистическөј стрөитөл-

ство да мукöд тор требуйтöны чорыда бурмöдны партија уж велöдчан массöвöй уж. Сымогыг колö:

а) корны да пуктавы сужык пропаганџистјасöс, коставлытöг (систематическi) велöдны вылјасöс конферентсијас чукöртлöмөн, ыгајас куза велöдöмөн да с. в.

б) бурмöдны школајаслыг да кружокјаслыг содержаңыöсö да методика ужсö;

в) јитны программасö партија возын сулалан могјаскöд да лöбöдны школајаслыг ужсö велöдчыгјас тöдöмлун гертыс. Вөрлезан уж вылö муныгјасöс велöдны колö воставны школајассö ужаланинас, а ветлöдлыг ужалыгјасöс коравлыны велöдчан курсјас-сјездјас вылö;

г) лöбöдны сешöм условјö, мед актiвлы пыр (коставлытöг) позiс велöдчыны марксистскöй-ленинскöй кружокјасын, заочнöй учебнöй заведеңыгјасын да öткөн лыџыгöмөн (самообразоваңыöдн). Колö зiлны, мед локтан во вöли велöдöма партија ужö став организатсијасö.

16. Массöвöй агитатсија уж öниöз мунöма омöла. Возö вылö, јöзлыг культура кыпöдöмкöд öтщöц, ковмас вужвыјöныс бурмöдны массöвöй агитатсија уж нуöдан ногсö (формасö) да содержаңыöсö. Колö став тајö ужнас бостгöдны ужалыг јöсö сoциалистическöй стрöительствö. Колö зiлны, мед кампаңыгјас мунисны кыпыда, „живöја“ да мед најö вöлины массöвöйö. Јонжыка бостгöдны тајö ужас газет-журналјасöс. Колö бостны выл ужалан форма—вöчавлыны агитатсија-митингјас. Зев јона чорзöдны сiктјасö массöвöй ыгајас пакöдан уж; тајö ужсö гетны потребкооператсијалы. Сiктјасö унжык сујны кино да радио, лыџыны коланаöн вöчавны кино-картинајас (фильмајас) вөр овмöс да вөр ужалöм жылыг. Массöвöй агитатсија ужлыг став системасö колö лöбöдны медвојöбөр вөрлезыгјасöс обслуживатöм вылö. Парторганизатсијаслöн колö ловзöдны шефскöй уж.

Партијаа-организатсионнöй уж.

17. Мiјан областын унжыкыс крөгтана да служашщöй-ајс, а промышленнöй пролетарит пöшти абу. Сыпонда организатсија быдмöмөн да сотсиальнöй составөн вескöдлöм тани

зев гөкыд і зев важнөй уж. Бөрја каднас партијалөн быдмө-мыс муніс наздн, нывбабајасөс медга-нын еща кыскөма лоі. Сотсіалнөй составөн вескөдлөм куға нојабрса шленјаслыг щөктөмјассө омөла-на выполнитөма. Нојабрса пленум сув-төдліс мог— „1930-d во помасіг кежлө партијаын мед вөліны жынғыс Һе ещажыкыс производственнөй робочејјас, а натсіональнөй областјасын, көні пролетаріатыс еща-на, јонжы-ка пыртны батракјасөс да вөр бердын ужалыөјасөс“. Тајө шуөмсө организатсіјалөн колө чорыда бөгтөыны пөртны олөмө. Медвојдөр колө пыртны партијаө производство вылын ужалыө робочејјасөс, сөгөа віғму да вөр бердын ужалыө-јас сојузыө батракјасөс да гөлјасөс—сіктса колхоҗныкасөс.

18. Һеважөн Удораын вөлі нуөдөма досрочнөй чістка да областувса руковөдїтельјасөс відлалөм (проверка). Адзы-сісны уна Һелучкіјас чістка кежлө лөбөдчан ужын; медга гырыөјасыс: омөла чүјдөдөма чістка јывғыс област пастаса ужалыөјасөс, весіг партија организатсіјасө, омөла вөлі гі-жөма гәҗетјасын конкретнөй фактјас јылыө. Общөј чісткаөҗ колян кадсө колө пуктыны чістка кежлө унҗык ужалыө-јасөс кыпөдөм вылө. Организатсіја бурмөдөмкөд өтҗөщ колө бурмөдны јачејкајаслыө ужсө. Колө буржыка вїзөдлыны партија дістсіплїна јонмөдөм вылө, партијнөй објазанногтјас нуөдөм вылө, јонжыкасө ужалыө војтырлы сотсіалїөҗетїес-көј воспїтаньө сөтөм куға.

19. Көҗәјственнөй да культурнөй стрөїтельство паскөдөм понда сувтө зев ыҗыд мог—лөгөдны (велөдны) да индавын быдҗама сіктса ужјас вылө партијнөй да беспартијнөјјас пөв-сыө выл јуралыөјасөс—ужјасөн түјдөыөјасөс. Колөм кал-дас тајө уҗыс муніс лөка (плантөг, сіөҗематөн). Тајө выл ужалыөјасөс велөдөм-лөгөдөм колө нуөдны медвојдөр сотсі-алїөҗетїескөј строїтельство гөгөр массөвөј уж паскөдөмөн, полїтїескөј јүгдөдчан уж јонмөдөмөн, быдҗама-пөлөс курс-јас восталөмөн, коммунистјаслыө спетсіјальнөй знаҗнөјас пыдөҗык бөгтчөдөмөн, Совпартшколајас, Комвузјас да ВУЗ-јас пыр. леҗалөмөн, бура вїзөдны сотсіалнөй состав вылыө. Такөд өтпырјөн колө сувтөдны мог—јонжыка ужөдны об-шественнөй да сөветскөј ужјас вылын Гөрд арміјаыө дыр-

жык кезлө лезөм војтырөс (отпускникјасөс) да јитғыны му-
көд гөсүдарствојаскөд, кодјас служитөны-на чагтјасас. Выд-
вижеңеңјасөс ужјас вылө индалөм куға кывкутөм (ответ-
ственност) водө учређеңеңөјасса руководителјас вылө да
фраксјајас вылө. Конферентсја шуис сиз-жө организатси-
јаын ужөдөм вылө суғөдавны партијнөј ужалысјасөс бокыс.

20. Овмөса общественнөј оломөн партијалөн вескөдлө-
мыс өнја кад серти оз зик лучки мун. Емөс куш админи-
стрироваңөлаң кысөмјас, фелачество, по киторјас динө
ылалөмјас, сыпонда овлөны ғырысжык торјасыс вунөдчөмјас.
Став тудөдан ужсө колө вескөдны сотсиализм нога овмөс
течөмлаң,—пуктыны овмөс, культура да политическөј мојас
бура выполнитөм вылө. Колө дугөдчыны улысжыг органи-
затсјалыс ужсө вылысжыклөн вөчөмыс, быдлунга уж
вылын опека кутөмыс. Колө бурмөдны партијнөј директива-
јас выполнитөм видлалан уж, кутны парторганизатсјајас кос-
тын улысгаң вылысөзгыс зев бур јутөд. Партија органи-
затсјалөн тудөдөмыс колө лоны медга ғырыс ужјасын, пар-
тијалыс классөвөј мојас оломө пөртөмын. Парторганизатсја
возын сулалан зев ғырыс мојас оломө бура пөртөм могыс
колө нөшта-на јонжыка паскөдлыны аскритика да пар-
тија пысса демократја.

III

Областувса овмөс кыпөдөм куға өнја мојас жылыс.

Ставреспубликаса да областувса вит вога планјас куға
өнја мојас жылыс доклад кывзөм да сы-куға быд бокгаң
сорнитөм бөрын, партијалөн областувса X-өд конферентсја
шуис:

Вит вога план куға:

1. Бөрја војасө овмөс кыпөдөм-вылө капиталјас пуктө-
мыс јона содис (26,5 мильлард шайтгаң 1923-24—1927-28
војасын 64,6 мильлард шайтөз 1928-29—1932-33 војасө) да

і вождь капіталістэ пуктёмыс оз чін. Ставыс тајё лоі Октабр-са револуціјады сетём торјас вёсна, помещікјасёс, капіталістјасёс бырөдём вёсна, сар дырга ужјөзјас шыбытём вёсна, војеннөј рёскөдјас чінтём вёсна—тајё өті-кө, мөд-кө, сотсіалізм-нога, план серті овмөс кыпөдан ужсө нуөдём вёсна.

2. Віт вога план сетё вын нөшта јонжыка-на өддөдны індустріалізатсіјасө міјан госуларствоын, паскөдны кытчөз позас іроізводство кыпөдан вөчөмторјас, чорыда бөтөыны өтувтны позы, еша вына көзјаствојассө, паскөдны совхоз-јас лөбөдан ужсө да візму овмөсын бөрө колтчөмсө бырөдөны, өтщөщ бурмөдө ужалыс јөзлыс оласногсө, лептө на-пөвсын култура да кокнөдө олөмсө, јонмөдө робөчөј клас-слыс овмөснас туддөдөмсө-взскөдлөмсө, чорзөдө економіка да політіка бөкөан пролетаріатлыс диктатурасө да јонмөдө сөвет госуларствонымс.

3. Партіјалөн XV сјезд шөктөмјас серті СССР-са овмөс кыпөдөм віт вога план јонжыка өддөдө, вынөдө овмөс да култура бөкөан ас өрнөја областјасөс, республикајасөс да бөрө колтчөм рајонјасөс. Областувса ІХ партконференціја вы.ын ошкөм да өні ставсојузса өтувја планө сујөм, Комі областлөн овмөс кыпөдөм куза віт вога план серті ыжыд капіталістэ пуктыөбны вөр промышленностө, тујјас лөбөдө-мө, візму овмөс да промысјас паскөдөмө, выльаө овмөдчөм вылө, өтщөщ і сотсіално-културнөј коланторјас вылө. Віт во чөжөн арталөма Комі областувса овмөслыс валовөј про-дукціјасө солтыны кык мында, вузөс вылө петөмыс содө кујім мындаыс унжык, өтувја іроізводствосө 30 прөцентөан паскөдны 60 прөцентөз, позы, еша вына іроізводствосө өтувтны 20% вылө да өтувтны іроізводственнөј коопера-тівјас став позы овмөсјассө. Віт вога план серті чорыда заводітчө кыптыны іроізводітөлнөј выныс Областлөн да паскалө му-пышса ембурсө төдмалөмыс, медым мөд віт воын позіс паскыда-нын бөтөыны најөс експлоатірујтнысө. Віт вога план өтщөщ кыпөдө култура да бурмөдө олөмсө ужалыс јөзлыс, вежө сотсіалнөј группајассө (јона содө пролетаріат).

4. Віт вога план серті первојја воыслөн медвоzza ітог-
јасыс петкөдлөны-нын—віт вога план вөлі лөвөдөма бура,
көрталөма гөсударствоса олөмкөд (та жылыс петкөдлө тсен-
тральнөй органјасөн мјан плансө примітөмыс да арталөм
стрөітельствосө ошкөмыс), өтщөщ петкөдлө бөстөм візыс да
темпыс көртасө олөмкөд быдлаті, уналаті віт вога план
серті нүөдан ужыс весіг мунө план сертіыс паскыджыка.

5. Стрөітельство нүөдөмын өткымын строқјас вежөм вөс-
на, планын кущөм сурө вежлалөмјас вөчөм вөсна, стрөітель-
ствосө паскөдөм да адзөдөм бөкөаныс да областлөн граңи-
чајассө вежөм вөсна, конференцсіја щөктө Обкомлы 1929-30
во заводітчіг кежлө сујны планас вежөмјассө, поправка-
јассө да јөзөдны плансө помалөм вылө вөчөмөн-нын.

6. Конференцсіја пунктө организатсіја возын мог паскыда
нүөдны гөсударствоса, крајувса, областувса да торја рајон-
увса планјаскөд төдмөдан уж, мед ескө планјасыс вөліны
гөгөрвоана быд ужалыслы, возын сулалан ыжыд мојјас
олөмө нүөдигөн кыскыны сетчө ужалыс јөзөс да чорыда
бөтчыны вермасны кулақјаскөд, чіновнікјаскөд, һепман-
јаскөд, кодјас злөдны падмөдны стрөітельство, өтщөщ чо-
рыда вермасны партіјаын вескыдлаңө кежыөјаскөд, кодјас
көсјөны падмөдны социалыгтіческөј реконструктсіја нүөдөмсө.

Вөр промышленноет куза

1. Областувса, крајувса да гөсударствоса овмөс кыпө-
дөм куза план серті мед гырыс могөн локтан 1929-30 во-
ын колө лыддыны вөр промышленноет паскөдөм, экспорт
өдзөдөм понда да пыщкөсса рынок вылө унжык вөр сетөм
понда.

2. Конференцсіја лыддө ңелучкіөн да локтан 1929-30
вога программасө жүгөдөмөн РСФСР-са ВСНХ-лыс да Гос-
банклыс өткажітчөмсө леңны гөм рөскөдјассө вештөм вылө
1928-29 воын Комілесөн программасө ыжыджыка вөчөмвөсна
да локтан во кежлө лөсөдчан уж нүөдөм вөсна, щөктө ОК-лы
Крајбјуро пыр пырыетөм-пыр-жө бырөдны ташөм торјассө.

3. Конференцсіја ошкө ОК пленумлыс да Крајбјуролыс
шүөмјассө вөрлеңөм уж нүөдөм жылыс да індө со кущөм

тујјас вөр промышленностсö пашкöдны локтан воын; а) кысыны вөрлезны унжык ужалыгасöс, бокиса нажеткајас вылö ветлöм бырöдöмөн, б) кер пöрдан ужсö кыскалöмыг зoннас торјöдöмөн, в) ужсö заводитны төвга тујјас пукöдмöз да ужалан кадсö топöдöмөн да нжудöмөн, г) кыскаган тујјас бурмöдöмөн (балки да јја тујјас да буржык додјас вöчöмөн) да д) вөрлезыг организатсијаслы содтöмөн лöбöдны аслас обозјас да механическöј транспорт.

4. Вөрлезан уж öдзöдöм могыг колан вога меропријаттөјассö (кодјас сетисны зев бур отсöг) таво колö јонжыка, кадынжык да чорыджыка нудны. Вөрлезан уж заводитчöмöз колö пашкыда нудны төдмöдан ужсö, колö төдмöдны робочөјассö договорјасөн да медавны ужалыгассö, кадын да колан выјöз вајны вөрлезанијасö ужалан колүсö, лöбöдны тујјассö, оланинјассö, бурмöдны оласногсö вөрлезыгаслыг, öтүвја сојом-јуом лöбöдöмөн, административнöј да культурнöј ужсö вөрö матысмöдöмөн, административнöј да культурнöј ужсö вөрö матысмöдöмөн, сетны сетчö литература, медеасöнын производственнöјсö.

5. Ошкыны јун төлыгга ОК пленумлыг шуöмсö вөрлезыгаслы наң сеталан-ног вежöм јылыг да наңөн да мукöд сузчытöмторјасөн (мануфактураөн) премерүјтчöмсö колöм јылыг.

6. Ошкыны Обкомлыг шуöмсö вөрлезыг организатсија лыд чинтöм јылыг. Коңферентсија лыдöдö коланторјөн да кадын-нын öтүвтны вөр овмöссö вөр промышленносткöд да лöбöдны вөрпромхозјас.

7. Шöктыны ОК-лы пашкöдны вөр кооператсија да лöбöдны вөр совхозјас.

8. Нудны со кушöм меропријаттöјас вөр промышленност визму овмöскöд көрталöм могыг: а) тракторјас да вөрлезыг организатсијаслыг вöвјассö колхозјасын ужöдöмөн, б) колхозјасöс төвнас вөрлезöмын ужöдöмөн, в) овмöдчыны индöм местајасын став вöрсö кералöмөн, г) выллаö овмöдчан куза да вөр промышленност пашкöдöм куза ужсö öтүвтöмөн, с. в.

9. Вөр овмöсö капиталјас пуктöм вылö индигөн колö шöщ виставны—капиталјас пуктöмыс муно нжжыдажыка вөрле-

зан уж паскалём җерти, колё паскөдны да бурмөдны вөр лёбөдан ужсө.

10. Мельюратсija уж мунё нөжмыда-на, сывөсна колё чорыда нубдны ужсө вөр кылөдан туйяс бурмөдны вөрле- зан уж паскөдөм җерти. Медым паскөдны вөр кылөдан уж- сө, донтөммөдны сijөс да бура нуөдны кылөдчан ужсө, колё чорыда бөстчыны вөркылөдан ногjассө вежлавны, медвасө колё паскыда бөстчыны кылөдны вөрсө лотовкаjасөн.

11. Вөр промышленност паскөдөмыс вaжө ыжыд пөльза государстволы да областлы шөщ, сөмын мijан классвөj врагjас таjө ужсө паскөдныс паdmөддны, мijанлыг планjассө торкалөны. Таjө паdmөдан ужыслы колё паныд сувтөдны өтүвja вынсө ужалыгjаслыг, өиктса гөль jөзлыг шөркөддөма олыг крестанакөд партjija да сөвет власт бердө өтүвтөмөн.

12. Вөрлезан уж паскөдөмкөд зев ыжыд мог сувтө проф- союз возын—вөр да вjэму бердын ужалыгjас союз возын. Профсоюзсылыг ужсө колё сiэ пуктыны, медым сijө мунис вөрлезангырыг могjас бердө батракjасөс, гөль да шөркөд- дөма олыг крестанаөс өтүвтөмөн да сijөн паdmөдны кулак- jаслыг да на дор кыскыгjаслыг ужсө вөрлезан план тор- көм могыг, паскыда нуөдны производственнөj совещаннө- jас, чорjөдны ужын өистсипплина, вожжык петны уж вылө, нужөдны, топөдны ужалан кадсө, кыскыны вөрлезыгjасөс артельjасө, колхозjасө, лөсөдны пыр ужалыг робочейjасөс, бура, зөннас нуөдны олөмө вынгөдөм да ас-вылө бөстөм нормаjассө кер пөрөдөм да кыскалөм куза да паскыджыка нуөдны вөрлезан ужын сотсиалигическөj ордыгөм.

13. Вөрлезыг организатсijajас аппаратын век-на емө мijанлы өтдор jөз, олөмөн шыкөсөм jөз, сы вөсна конфе- рентсija лыддө коланторjөн тавоса вөрлезан уж заводиттөз вөрлезан аппаратсө весавны да өтшөщ повтогжык индавны уж вылө батракjасөс да гөль крестанаөс. Конферентсija лыддө вывти ешаөн партjijаса шленjаслыг лыдсө вөрлезан аппаратын, шөктө пырыг-пыржө индыны коммунистjасөс, комсомольчjасөс вөрлезыг организатсijajас аппаратө, jон- мөдны туйдөдан ролсө коммунистjаслыг да комсомольчjас-

6618к
БИБЛИОТЕКА
ИМЕНИ В. И. ЛЕНИНА

лыг дельанкајасса уж вылын, меставывса партјачејкајаслы колö паскыда нуöдны партјйнöј ужсö вөрлеңејас пöвсын.

Виңму овмöс куңа.

1. Конферентсија индö виңму овмöс воңö бура кыпалöм былö: кöңа кампаньö дырји кöңа содiс 6% былö, паскалö виңму ужалöмын буржык ужалан кöлуј (1928-29-öд воын унжык мујассö гөрöны-нын плугöн), пыр јонжыка разалöны минерала мувынсöдан торјас, бурмөдöны кöјдысјас (тувсов кöјдыс весалöма лоi 73% мында), паскалö да öдзö коллективизатса (1928 воын октабр 1-öд лун кежлö вöли 34 колхоз, 1929 воын јунь 1-öд лун кежлö ем-нын 118 колхозјас бердö овмöсјассö öтүвтöм содiс 1,3%-саң 4 прöчен-тöз), јона быдмiс производственнöј кооператсија, ставыс тајö петкөдлö—виңму овмöс вежгö выл техника серти да сотсиализм течан уж паскөдöм серти.

2. Конферентсија лыдöдö виңму ужалан кöлуј, мувынсöданторјас, турун кöјдысјас да бурмөдöм кöјдысјас областö вайöм вывти ещабн, сывöсна щöктö ОК-лы буржыка лöбöдны виңму кöлујöн да кöјдысјасöн снабжайтöм ужсö.

3. Пуктыны мөгөн, локтан 1929-30 воын кык мында содтыны öтүвја овмöсјаслыг лыдсö, медгасö колö бурмөдны, јонмөдны колхозјассö, Виңму овмöсын öтүвтöмсö пыдöжык нуөдöмөн, ставыныг отсавны јонмыны колхозјаслы, гöл да шөркөдöдма олыг крестанаöс унжык сетчö кыскöмөн да посни колхозјассö öтүвтöмөн, воңö мырғыны спетсиализатсија колхозјас лöбöдны.

4. Производственнöј кооператсија да коллективизатсија төдчана быдмö, сöмын конферентсија индö щöц, öнöң-пö мијан областын виңму бердса коператсијалөн ужыс вöли унiверсальнöјөн да зев прöстөн, севса виңму бердса кооператсијалөн сiстемаыс абу-на ставнас лöгыд, конферентсија щöктö воңö кежлö нуөдны уж торја сiстемајас коператсијаын јонмөдöмөн, торја-нын колö јонмөдны скöт виңан кооператсија да мед ескö сiјö вермiс туйтöдлыны мукöд пöлöс виңму бердса кооператсијаөн. Виңму бердса кооператсијаын торја сiстемајаслыг улысса организатсијаяс лöбöдöмөн (выј вöчан

артельяс, скот виған тóварішчествояс, шабді вóдтан кооператівяс да с.в.) колó зільны лóбóдны рајонувса óтутчómјас, на-вылó колó пуктыны мог: сузóдны улысса оргáнізатсіјаяслы колан кóлуј, лóбóдны ұлысса óтутчómјаслы тóварсó нóбóм, лóбóдны улысса оргáнізатсіјаяслы агрономическóј отсóг. Улысса производственнóј торја óтутчómјаслы колó сетны быд пóлос отсóг, мед сіјó верміс век быдыны воzó ыжыджыка да паскавны гырысжыка óтутчómјасó—колхозјасó.

Конферентсіја щóктó ОК-лы, óзóдны ужсó віzму бердса кооператсіјалыг сојузнóј сістемасó вежóm кузa, мед ескó сојузнóј сістемајас вермісны бура да паскыда нуóдны ужсó производственнóј кооператсіјаó да коллективјасó сиктјассó óтутвóm могог.

Ізва-Печóраса кооператсіяын торја сістемајас торјóдóm могог, конферентсіја щóктó ОК-лы тóдмавны тајó вопрóссó да ставсó бура арталóm бóрын, сузóбынó торја відóвóј кооператівјас óмнас да вермасны-ó најó торјон овны, вочасóн заводітны Ізва-Печераса кооператсіјасó торјóдны відóвóј кооператівјас вылó.

5. Віzму бердса кооператівјасын кредитјас сеталан ужын да снабжајтан ужын овлó классóвóј візсó зугóm, конферентсіја щóктó сиктса јачејкајаслы да сені ужалыг коммуністјаслы воzó кежлó зикóз бырóдны ташóm лок торјассó. Кредіт колó медвасó сетавны производственнóј коператівјас да віzму коллективјас јонмóдóm да паскóдóm вылó. Óтщóщ конферентсіја чуксалó партіја став оргáнізатсіјасó чорыда бостыны вежны ужсó óм чукóртóm кузa, колó зільны унжык óм чукóртны крестанасањ кооператівјасó.

Конферентсіја щóктó ОК-лы віzму бердса коператсіјалыг, вылысањ улысóз, оргáнізатсіја сістемасó вежígон, уждыган тóварішчествоясгыс лóбóдны гырыс, ыжыд óматсентрјас, кодјас крестанасањ чукóртóm óмóн óтутвасны став фінансóвóј оборотсó кар да сикт костын.

6. Медым воzó кежлó верміс паскавны сотсіалістическó секторыс, пуктыны мóгбн локтан војасó корсны мујас Печераын да Вігін рајонын фураж лóбóдóm совхозјас вос-

төм могыс, лөбөднү щөщ шабди вөдтан совхоз Луз район-ын, выј вөчан да скөт виқан совхоз Печераын да көр виқан совхоз тундраын.

7. Комі област паста абу быдлаын өтмында ужалыгыс, уналаын крестана пукөбмаде зев щөкыда өктјасын, сывөсна виқму вөдтчөмын јона дугөбмаде (черезполовитса, вылыс мујас), а воқө кежлө колө вужны кујим переменагаң уна переменади му ужалөм вылө, конференцјја щөктө ОК-лы чорыда нуөдны меропјјаттөјас земљеустројство да мельјоратцјја паскөдөм могыс, медвоқ колхозјас лөбөдөмлы отсалөмди да выллаө муныөјаслы остөг сөтөмди.

8. Област паста өни паскыда мунөны ужјас колонјзатсионнөј фондјас төдмалөм да лөбөдөм могыс сывөсна щөктыны ОК-лы промышленнөј да транспортнөј стројтельство өддөдөм да вөрлеөдм паскөдөм вөсна нуөдны уж регыджык пөртны олөмө колонјзатсионно-пересөеленчөскөј планјассө.

9. Урожай кыпөдөм могыс кокныджык агротөхнөчөскөј меропјјаттөјөјас олөмө нуөдөмди комі крестанын јона-нын воковтис, конференцјја лыддө агротөхнөчөскөј отсөг өктлы век-жө-на оз тырмы, сывөсна щөктө ОК-лы лөбөдны коланторјас паскөдны агротөхнөчөскөј отсөг; паскыджыка сувтөдны агрограмотади төдмөдан уж газетјас пыр, школајас пыр, лыддыган керкајас пыр, выставкајас пыр, курсјас пыр, ШКМ-пыр (мед бөрјајасын колө лөбөдны колхознөј уклон), та кыңа колө чорыла бөстөыны лөбөдны виқму спөтсјалыстјассө, медгасө-нын агрономјассө-колхозныкјассө да земљеустројтельјассө комі крестана пөвсыө.

10. Конференцјја щөктө ОК-лы збылысжык виқөдлыны тундраын овмөс кыпөдөм вылө, сывөсна колө нуөдны со кушөм коланторјас: 1) чорыджыка бөстөыны овмөс бокга-ныс да өтувтөм бокгааныс нуөдны уж көр виқыөјас пөвсын торја-нын зилны регыджык өтувтны најөс кооперативјасө; 2) бурмөдны да паскөдны эверкыјан уж; 3) јонжыка бөстөдны черөкыјөм черөкыјан кооператсјјалы отсөг сөтөмди.

11. Онөз өктјасын омөла-на мунө сотсјалыстөчөскөј ордјыгөм, сывөсна конференцјја чуксалө партјјнөј органјзатсјјасө ставнас кыскыны колхозјассө, виқму бердса ко-

перативжассо, голь да шөркөддөмө олыг крестанабс паскы-
да нуодны сотсиалистическөй орджыгөм овмөс кыпөдан вит
вога планыг медгырыг могјас гөгөр.

12. Конферентсија щөктө чорыджыка виждьлыны кон-
трактатсија планјас паскөдөм вылө, щөктө паскыда нуөд-
ны контрактатсијасө көзјас вылө, скөт виждьмыг продук-
тсија вылө, пуктасјас вылө; контрактатсијасө нуөдөмөн щөш
пыртны ужалан ногас техника боксагыс буржык пријомјас,
нуөдны паскыджыка производственнөй кооперативјасө өтув-
төм уж да коллективизатсија.

Промышленност-куза

1. Конферентсија индө, цензовөй промышленностө капитал
гужөм вылө стрөительство вылө да важ предпрјатјјјасөсө
зонталөм-бурмөдөм вылө өтарө пыр јонжыка содө.

2. Сиј-жө индө Нувчим завод јонмэм вылө да Сереговса
завөдөс вылөмөдны-бурмөдны заводитчөм вылө, да щөктө
тајө кыкнан предпрјатјјјасас вылөмөдөм-зонмөдөм помав
ны индөм стрөкјас кежлас.

3. Медым кадын заводитны да бура нуөдны, таво колө
колан стрөительствосө промышленностын, колө кадын-жө
заводитны лөөдны сек кежлө вөчавны проектјас; өметајас
стрөитчан материалјасө лөөдны, предпрјатјјјаслы места-
јасө бөрјыны с. в.

4. Конферентсија ошкө Областувса Гострөјконтора лөөд-
дөм. Сијө өтувтө став вынсө стрөительство кузаыс, стрөит-
чан матерјјјал лөөдөдан рыноксө лучкиногөн пуктө да стрө-
итчан ужсө бурмөдө.

5. Конферентсија шуө, өнөз-на абу выполнитөма прави-
тельствольыг индөдјасө стрөитчан матерјјјалјас дөнтөммөдөм
куза, сиј-жө кадын да тырмымөн најөс лөөдөдөм куза, щөк-
тө ОК чөрыда богтөыны стрөитчан матерјјјалјасө кадын
лөөдөдны, најөс дај стрөитчан ужсө дөнтөммөдны.

Изыскательнөй уж областын воыг-воө паскалө, сөмын сијө
јона-на абу тырмымөн. Обкомлы колө јонжыка туждөдны
тајө ужјаснас јитны најөс овмөс кыпөдан планкөд да ар-
тыштны налыг резултатјасөсө.

7. Робочейяс (массаас) производствоса олмас омёла-на суйтчыны. Конферентсия сувтөдө мөгөн регыд кадөн паскөдны ужсө производственнөй сөвещаньёяслыг, щөктө социалистическөй оржыгөм өдзөдны торја цехјас костын да предприятиејас костын. Нуөдны чорыд уж ужалыг производительног кыпөдөм куға, продуксиялыг лыдсө содтөм да качествомсө бурмөдөм куға, да сийсө вөчан донсө чинтөм куға.

8. Конферентсия торјөн щөктө ОК-лы кыпөдны ужалыг производительногсө лесзаводјасын, бырөдны медопил, лезны унжык прөцент колана вөр, кытчөз позө чинтыны ужтөг сулалөмјассө сетыг.

9. Промышленностын строїтельство јона өдзөдөмла да көрттүј нуөдны бостөмла тани јона содасны јозыс, коммас содтыны паскөдны коммунальнөй строїтельствогыг программасө да робочөй центрајасын жїлїшно-кооперативнөй строїтельство вынөдны.

Тужјас куға.

1. 1928-29 воө заводичис көрттүј вөчөм Сыктывкарған котласса көрттүјөз (сийө сувтө 23 миль-н шайт) да шогее туж вөчөм Сыктывкарған Уктаөз. Колө јонжыка төждыгыни таяө ужјассө нуөдөм понда.

2. Конферентсия ошкө областувса дорожнөй аппарат лөгөдөм да щөктө кадын нуөдны став лөгөдөмсө грунтөвөј тужјас вөчөм да зөнталөм куға, да јонжыка кыскыны крестьянаөс тужјас вөчан ужас.

3. Војвыг госпароходстволөн 1929-өд вога ужыс вөлі омөль. ОК-лы колө Крајбјуро пыр зїлыни бурмөдны пароходстволыг ужсө, јонжыка өдзөдны паровөј да непаровөј флот вөчөм грузсө кыскавны мед лої тырмымөн.

4. Конферентсия щөктө ОК-лы быт добитчыны, медым парекөдјас веллан тужсө лажмыд инјасөдыс регыджык кодјаласны да видлаласны да вочасны парекөд туж грузјас кыскавны і јөзөс новлөдлыны ежва катыд, Сыктывті, Јемваті, Лузаті, Меженті, Усаті, Печераті, Ізваті.

5. Конферентсия төдвылө бөзтис Кама-Печера-Ежва сїстемајас ватујөн өтлаавны лөгөдчөм јылыг јубөртөм.

6. Конферентсїя лыддѣ зев коланабн Сыктывкар Кудымкаркѣд да Угтсыльмакѣд туѣн җитны щѣттѣ Обкомлы сувтѣдны вопрос Сыктывкар—Кудымкар—Меҥделејево—да Ухта—Ізѣва—Угтсылма кості государственнѣй значеҥнѣда туҗ вѣчѣм җылыг. Оҥи-жѣ щѣц колѣ бостыны дѣнтавны да бурмѣдны сиктҗас костса грунтовѣй туҗҗас бокі пельѣсҗасыг (окраїнаҗасыг).

Тѣргутчѣм куҗа.

1. Конферентсїя индѣ вынѣйна-нын экспортнѣй заготовкаҗас паскалѣм вылѣ воҗҗа во сертыс, сѣмын лыддѣ јона-на жѣ і тырмытѣмѣн таҗѣс, јона-на позѣ паскѣдны заготовкаҗассѣ-да.

Воҗѣ вылѣ ковмас вѣралѣм помыг да кѣрвѣдѣм помыг продуктаҗас заготовитѣм јона паскѣдны, вѣрлеҗан программа тыртны, сїҗ-жѣ вузалѣм вылѣ (экспорт вылѣ) мукѣд тѣварҗас заготовитѣм содтыны.

2. Медым егкѣ пѣртны олѣмѣ государствѣдн сетѣм ужҗассѣ (задаҥнѣјассѣ), колѣ чорыда тѣҗдыены областѣс снабҗаҗтѣм вѣсна промышленнѣй да продовольственнѣй тѣварҗасѣн.

Овлѣ-на кыҗ-сурѣ ҥаҥ рѣскодутѣм, ҥаҥа јѣзлы сетѣмѣн. Колѣ чорыда нуѣдны вылысса органїзатсїялыг индѣјассѣ, лока уҗалыгҗассѣ мыҗалѣмѣн.

4. Продовольственнѣй тѣварҗас тырмытѣм вѣсна да јѣз кыҥ прѣст сѣм куҗлѣм вѣсна јона содѣны дѣнҗасыс частнѣй рынок вылын вїҗму овмѣсса вузѣсҗаслѣн конферентсїя щѣктѣ бурмѣдны рыноксѣ, корны медым леҗасны вїҗму овмѣсса вузѣссѣ ҥѣбавны (заготовитны) Воҗыв краҗса округҗасыг да паскѣдны област пыцкын кооперативнѣй заготовка. Сыкѣд щѣц зїла востыны пуктасҗас вѣдїтан да јѣв вѣчан совхоз Сыктывкарын.

5. Потребкооператсїялыг ѣҥїҗа кадега моҗиассѣ конферентсїя индѣ:

а) Чорыда завоҗитны чукѣртны средство кооперативнѣй сїстема пыцкыг тѣргѣвѣй да органїзатсїоннѣй рѣскодҗас чїнтѣмѣн, паҗ чукѣртѣм куҗа контрольноҗ лыдпасҗас олѣмѣ пѣр-

төмөн, важ уждзяс чукөртөмөн, јөзлыг чөжөм вылө өмсө кыскөмөн авансјас төвар вылө богтөмөн;

б) вынөдрны общественно-массөвөј да кооперативно-просветителнөј уж;

в) бурмөдны качество бокгаңыс да сотсиальнөј состав бокгаңыс коперативнөј роботыкјасөс, гөл да шөркодөма олысјасөс велөдөмөн.

г) оборотсө воэө вылө паскөдны областын экономика кыпөдөмыскөд щөщ.

Бјуджет да денежнөј рынок куға.

1. Лыддыны бурөн областлыг бјутжет быдмөмсө да сотсиально-культурнөј, көғајственно-производственнөј рөскодјаслыг өкта содөмсө, ськөд щөщ админістративно-управленческөј рөскодјас чинөмсө.

2. Сельсоветјаслы бјутжетнөј правајас сетөм бөрын колө буржыка виэөдлыны өіктса да рајонса бјудтжетјас јонмөдөм вылө.

3. 1929-30 воө јона чинэ виэму вот воэға во сертыс, емө вежөмјас уна сојыга овмөсјаслы вотсө чинтөмлаң да виэму овмөс кыпөдны ыштөдөмлаң. Сөмым тајө—виэму вот нуөдиг кежлө лөгөдөмыс муніс өти кадө уна мукөд гырыг кампањөјаскөд да админістративнөј реформакөд. Медым не вөчны чуکلөдлөмјас вот нуөдан политіка куға воэға моз, колө организатсіјалы бура виэөдлыны өні тајө уж вылас да төдмавны (проверитны) вөчөм ужсө.

4. Јөзлөн өні ем кіаныс прөст өм. Колө кыз поэө јонжыка кыскыны прөст (виэчөм) өмсө өм чөжан кассајасө, паскөдны зајөмјас (индустриальизатсіја којмөд зајөм колө разөдны областын еща вылө мільон шайт дон) вынөдны улысса кооперативнөј организатсіјајаслыг пајевөј капиталјасө, государственно-кооперативнөј организатсіјајаслы эікөз бырөдны уждзяс, да с. в.

Јурнуөдөм да ужалыөјас Јылыө.

1. Овмөс быдмөмыс областын мунө өнөз вөвлытөм ыжыд восковјасөн, корө уна выл бур ужалыөјасөс. Кон-

ферентсіја шөктө ОК-лы өдәдны ыль спетсіалістјасөс да квалифікатсіјаа робочејјасөс велөдөм, медем најө лоіны тыр-мымөн строітельствосө нүөдны. Комі облағын ковмас вог-тыны індустріальнөј теһныкум. ВУЗ-јасө велөдчыны коман-дірујтан ужө кыскыны сөветскөј общественностөс.

Овмөс кыпөдөм куға ғырыг мөгјасыс сіз-жө пуктөны јона бурмөдны госаппарат, ловғодны да воғө јонмөдны ужалыг јозлыг массовөј організаторсіјас, паскөдны аскрїтіка да паскыда нүөдны сотсіалїстїческөј ордіҗөм.

3. Капіталїзмлыг кољасјасөсі җікөҗ топөдөмлы, сылыг вужсө перјалөмлы јона торкалөны кулақјас, важ чїнов-нїкјас, һепманјас. Сылы колө паныд сувтөдны робочејас-лыг, батрақјаслыг, гөльа да шөркодөдөма олыг крөстәналыг котыртчөмлунсө нөшта јонжыга ынөдөдөмөн, став ужалыг јозлыг партїја да сөвет власт гөгөр јїтчөмсө јонмөдөмөн, классөвөј тујвіз овмөс кыпөдөмын чорыда лучкі нүөдөмын.

4. Сотсіалїзм нога олөм лөгөдан мөгјасыс шөктөны і воғө јонмөдны партїјасөс органїзаторнөј да ідејно-полїтї-ческөј бөксаныс да бурмөдны тујдөдөмсө пыр өтарө быд-мыс-паскалыг строітельствөөн.

Партїјнөј јачејкајаслы колө добітчыны, медем партїјасөс быд шлен бура төдіс овмөс кыпөдөмын воғө ыльө сулалан мөгјасөс да сетны тырмымөн тујдөдөм предпрїјатїјесө, өкт-са да с. в. көҗајственнөј да проїзводственнөј олөмнас.

IV.

ОКК-РКІ отчот куға.

1. Конферентсіја ошкө ОКК-лыг коланторјас нүөдөмсө партїја органїзаторсіјаын өтувалун кутөм мөгыг, органїзатор-сіја пыщкыг лөкторјас бырөдөм мөгыг, партїја вескыд классөвөј тујвізәһ кежөмјаскөд да җүгөмјаскөд вермасөм мөгыг, конферентсіја шөщ лығөдө бурөн органїзаторсіјаын прөверка-чїстка нүөдөмын бөгтөм курссө (удораса партјачеј-кајасын прөверка нүөдөм),—сөмын өтшөщ конферентсіја індө со мыјјас ыльө:

а) Веккыдывв кижомкӧд, кодӧ ѓнија кадн мед лок да опаснӧй, медга-нын мијан организатсијаын вермагӧмын ескӧ боттӧм тујвиъыс бур, еща-на лоӧ чуждӧдӧма организатсијаӧс тајӧ кижомыс вӧсна вӧлӧм торја њельучкијас былӧ, быдлунја ужын торја шљенјасӧн да јачејкајасӧн классӧвӧј тујвиъсӧ зугӧмјас былӧ.

б) Удораса јачејкајасын воъынжык чӧстка нуӧдӧмыс да мукӧд организатсијајасанъ чукӧртӧм матерјалјас петкӧдлӧны, мијан уна јачејкаын-на ем кижомыс веккыд классӧвӧј тујвиъсааныс да сӧјӧс зугӧмыс (код сурӧ комунистјас јитчӧмаӧс кулакјаскӧд да озырјаскӧд, вунӧдӧны батракјасӧс да гӧл крестанаӧс с. в.)

в) Партијаын прӧверка-чӧстка кижлӧ лӧгӧдчӧм ужын, чӧстка нуӧдӧм строкјас њужӧдӧм вӧсна, бӧрја кадн тыдовчӧ омылтчӧм организатсијалӧн внимањныӧс чӧнӧ.

Конферентсија лыдӧдӧ тырмытӧмӧн чӧстка куъа тӧдмӧдӧм ужӧс беспартијнӧј робочейјас, батракјас, гӧл да шӧркодӧдӧма олыс крестана пӧвсын, торјӧн-нын тырмытӧм уж нуӧдчӧ робочейјасӧс да батракјасӧс партијаӧ кыскӧм куъа.

г) Сӧвет партија ужӧ велӧдан школа бердса јачејкаын строкӧзыс чӧсткасӧ нуӧдӧмыс петкӧдлис, јачејка да совпартшколаыс на воъын сулалан могыскӧд—улысса партијнӧј да сӧветскӧј органјасӧ ужалысјасӧс лӧгӧдӧмыскӧд,— омӧла справитчысны, СПШ-ын велӧдчан уж нуӧдӧм вылас партијагањ тујдӧдӧмыс омӧла вӧли тӧдчӧ, прӧверка-чӧстка нубдӧгӧн ез виъдӧдлыны пыдӧжык видлалӧм шљенјас былӧ, сывӧсна прӧверка дырји ез сурны вужјасыс идеологија боканъ шатлагӧмјаслӧн.

2. ѓнија кадн, кор паскыда мунӧ реконструктсија промышленностын да виъму овмӧсын, кор чоръӧ классӧвӧј вермагӧм карын дај сиктын, кор партијаса быд шљенсанъ да партијагањ зӧннас колӧ чорыда нуӧдны веккыд, чорыд классӧвӧј тујвиъсӧ, кор колӧ идеолӧгија боканъ чорыд ӧтувтчӧм став организатсијалӧн ОКК да став организатсија воъын сулалан ѓнија могјасӧн конферентсија лыдӧдӧ:

а) Мед гырыс могӧн колӧ лоны (партчӧстка нуӧдӧгӧн сӧсӧ-жӧ и быдлунја ужын) чорыда вермагӧм веккыд былӧ

опортунизмлаң парторгаңизатсияын кежөмжаскөд да чуң пыр сывыло виждөмжаскөд, классөвөй тујвиң зүгөмжаскөд да торкалөмжаскөд, мыжајассө ерд выло петкөдлөмөн, медгырыг торјас вылын став организатсиялыг выманһөсө сувтөдөмөн, асланым газетјасын да журналын та јылыг гижөмөн.

б) Колө вөчны сиз, мед быд шлен гөдрвоис веккыд тујвиңсө партијалыг да чорыда нуөрис сјөс өлөмө, сывөсна колө чорзодны парткомјаслы да јачејкајаслы партијно-полытическөј воспитанһесө кружокјас пыр, школајас пыр да мукөд пөлдөс воспитательнөј уж пыр.

Конферентсия щөктө медаһын чорзодны партијно-воспитательнөј ужсө шленјас пөвсын совпартшкола пыр, көни колө форны бур, крепид большевикјасөс-ленинечјасөс, көдјас ескө вермисны өлөмө нуөдны партијалыг тујвиңсө өиктын.

в) ОК да ОКК өтувја мөд пленумлыг шуөмјас выло партчистка кежлө лөөдчөм јылыг нөшта өтчид индөмөн, конферентсия щөктө чорзодны төдмөдан ужсө робочејјас, батракјас, гөль да шөркөдөма олыг крестанаяс пөвсын да өтщөщ бөстөөдны ужсө робочејјасөс да батракјасөс партијаө кыскөм могыг.

г) Локтан партчистка дырји колө повтөг бурмөдны зонвиңалунсө парторгаңизатсиялыг, јонмөдны сылыг өтувјалунсө да классөвөй чужөмсө, мед ескө сјө вермис бура нуөдны өлөмө ыжыд сулалан мојјассө өвмөсын сотсјалистическөј реконструктсия нуөдөм могыг, вермасны өкыдторјаскөд да повтөг нуөдны вермасөм капиталистическөј элементјаскөд, гөль крестана выло мыжөмөн да шөркөдөма олыг крестанакөд өтсөгјасөн.

3. Веккыдыв, оппортунизмлаң кежөмкөд да чуң пыр сывыло виждөмкөд партијалыг вермасөм чорзөдөмсө, тротскизмлөн колјасјасыс зльөны петкөдлыны партијалыг куртсө тротскизмлаң катовтчөмөн. Конференстия лыфдө тротскистјаслыг сещөм сөрөмсө партија выло клеветаөн. Тротскизм-партијалы да совет властлы лок вөчыг велөдөм, ленинизмкөд өткофыс налөн һинөм абу—сјө зев бура петкөдлис 15-өд партсјезд-на. Тротскизм јылыг решөһөјасыс пар-

тїјалѳн вескыдѳе, сїјѳс петкѳдлѳ тротскїтјас пѳвсыѳ став буржык јѳзыслѳн Лѳнын партїјалањ бѳр бергѳдѳмныс.

Конферентсїја тѳдмасїс „кыкбана“ тротскїтјаслыс, код-јас бѳрја кадѳз вѳліны мїјан органїзатсїјаын да ѳтщѳщ ужалїсны тротскїтјас пазалан группаын, партїјалы паныд фрактсїоннѳј уж нудѳдѳмѳн. Конферентсїја зѳнынас ошкѳ ОКК да ОК-лыѳ чорыд меропрїјатїејассѳ тајѳ группасѳ да налыѳ ѳекытѳѳ шогмытѳм лѳг петкѳдана ужсѳ бырѳдѳм могыѳ.

б) Чуксалѳ став органїзатсїјасѳ, вескыдвѳлѳ оппортуниз-лањ кежѳмкѳд вермасѳмѳн ѳтщѳщ чорыда бѳгѳтыны бырѳд-ны помѳз тротскїзмлыѳ колѳм группасѳсѳ.

4. Конферентсїја адѳѳ бјурократїзмкѳд вермасѳмын да гѳсаппаратын бурмѳдѳмын кушѳдм гурѳ доѳтїжењњѳјас, сѳ-мын лыѳѳѳ тајѳс ужсѳ тырмытѳмѳн-на.

Медѳа ѳжыд тырмытѳмторјасыс мїјан соваппаратын партїјалыѳ ѳїректївајассѳ да сѳвет законјассѳ щѳкыда-на најѳс овлѳ зугѳм да мукѳд дырїї зїкѳз кывзытѳм апаратас уна служашшејыс ужсѳ нудѳ омѳла; омѳла-на-жѳ апаратас сїбѳдѳѳма сотсїалїстїческѳј стрѳїтельство нудѳдан ужас.

Партїјалѳн XVI конферентсїја решењњѳјас ертї бјуро-кратїзмкѳд вермасѳм могыѳ, да соваппарат бурмѳдѳм могыѳ, ѳнїја кад кежлѳ со кушѳдм могјас сувтѳны мїјан возын:

1) Пуктыны быдлунја ужѳ вїдлавны, кызї партїјалыѳ да правїтельствѳлыѳ инѳѳдјассѳ, апарат олѳмѳ пѳртѳ.

2) Бурмѳдѳны соваппаратын ужалыѳјасѳс (чїстка да вы-двїжењњѳ нудѳдѳмон).

3) Управленческѳј апаратсѳ областын лѳгѳдны рекон-структїја нудѳдан куза сулалан вѳл могјас ертї.

5. Медѳаыс мыј оз тырмы мїјан быд учреждењњѳын—ѳнѳз-на огѳ тѳдмалѳ щѳкѳтѳмјассѳ олѳмѳ нудѳдѳм („проверка исполнения), тајѳ вајѳдѳ бјурократїзмлањѳ, да классѳвѳј тујвїзѳс торкѳмлањ. Торја ужалыѳјас—їсполнїтельјас кѳстын учреждењњѳјас да учреждењњѳ бердса јукѳдјас кѳстын правајас, ужсѳ, уж вѳѳѳмыѳ мыжкѳтѳмсѳ (ответственноѳт) јуклытѳм понда, кызї гурѳ ужсѳ, пукѳтѳм понда, торја ужа-лыѳјаслыѳ ответственноѳтсѳ быдсама пѳлѳс комїѳсїјас

вылõ ыстыõмõн вештõм понда,—ставыс тајõ вайõдõ от-
ветственностõ ҙикõҙ воштõмлaн.

а) Воҙõ кежлõ колõ: шо тõмјасõ олõмõ нуõдõм тõдмa-
лõм (проверка исполнения, пуктыны мед гырые да мед
колaна могон гosaппарат бурмõдõм ужын.

б) Шõктõмјас олõмõ нуõдõм тõдмaлõм колõ пуктыны
медыжыд могојас пыщкõ КК-РКI-лы, да-і партійнõј да про-
фессиональнõј став организaтсияјаслы.

в) „Проверка исполнения“ нуõдан ужõ колõ кыскыны
унжык робочејасõс да крестaнaõс (робочејјас пõвсые вре-
меннõј контрольнõј комиссияјас лõбõдõмõн, бõрјõм да бõрјы-
тõм омõла ужaлыõјасõс уж вылые бõр корõмõн да мукõд
ногõн).

Конферентсия шõктõ пазкыджыка лõбõдны да јонмõдны
массõвõј контроль нуõдан организaтсияјасõс РКI ужõ ро-
бочејјасõс, крестaнaõс кыскõмõн, õнija формaјас да метод-
јас пыр, сiзжõ робочејасõн индõм сертi вылõс лõбõдõмõн
(РКI сектсияјас пыр, тајõ ужас рабкорјасõс, профсоюзјасõс
кыскõмõн, РКI-лы отосõм могоые торја группaјас лõбõдõ-
мõн, робочејјаслõн налõтјас вõчалõм пыр да мукõд ногõн).

Конферентсия лыфõлõ колaнторјõн быд РIK-бердын да
гырыгжык сельсовет бердын лõбõдны РКI сектсияјас, бат-
ракјасõс, гõл крестaнaјасõс тајõ сектсияјасõс кыскõмõн,
РКI органјассаң да сõветјассаң сектсияјас ужнас буржы-
ка индалaн уж пуктõмõн да партиясаң туйдõдõсõс чõрõдõдõмõн.

б. Конференсия лыфõлõ сõвет аппаратын ужaлыõјасõс
бурмõдõм мед колaн могон сõвет аппарат бурмõдõм да јон-
мõдõм ужын, конферентсия ошкõ ОКК-РКI-лыг воҙõ нуõ-
дõм ужõс гosaппаратын прõверка-чiстка нуõдõм-куға õт-
шõщ индõ мiјaн оз-на тырмыны јõз весалõм ужaлыõјасõс веж-
лавынõс (шõтõводјас да мук.), сiз-жõ омõла-на жõ мiјaн
мунõ ужыс выдвiжењњејасõс индалõм куға да најõс велõ-
дõм куға, сывõсна конферентсия шõктõ:

а) ОКК-РКI-лы колõ XVI партконференция индõдјас-
сертi да правiтельство постановленьнõ сертi воҙõ нуõдны
ужõс управленнеческõј аппаратын прõверка да чiстка ну-

өдөм могы, мед 1930 воын помавны тајо ужсө улысса аппаратын быдлаын.

б) Пырыг пыр-жө бостгыны нуөдны прөверка да чістка вөрлезан аппаратжасын, тајо ужсө помавны вөрлезан кад заводітчіг кешлө, сештабрса 15-өд лунөз тајо ужсө нуөдөмас колө кыскыны партіјно-сөветској общественностсө ставнас.

в) XVI партконференцсіялыг решеннөжассө выдвіженечјас индалөм жылыг нөшта өтчыд шөктө чорыда нуөдны олөмө, быд партјачејкалы, парткомлы колө чорыда бостгыны кыподны выдвіженечјасөс сөветапаратө робочејјас пөвсыг, кодјас көсјөны да вермөны вермагны бюрократизмкөд, выдвіженечјасөс бөрјамас кыскыны робочејјасөс аенысө, выдвіженечјасөс индавын воэвыв артыштөмөн кушөм уж сіја вермас нуөдныс, уж индітөг (ылөсас) оз ков выдвігајтны (16-д партконф.)

г) Сеша колө пырыг-пыр-жө бостгыны лөбөдны торја курсјас выдвіженечјас велөдөм могы (вөрлезан аппаратө, цотоводјасөс, улысса аппаратө, сіз-жө рајонувса да областувса учрежденнөжасө да мукөдјасөс), ОК-лы шөктыны регыджык төдмавын тајо вопрөссө да ставсө лөбөдны.

7) Рајоніровањнө нуөдөмөн, економіка бокгањыс өткөджык рајонјас лөбөдөмөн, управленческөј аппарат јонаһін матыстчіс ужалыг јөз дінө, сөмын партіјалыг да правітельствольг индөдјассө адміністратівно-управленческөј рөскөдјас чінтөм жылыг да улысса аппарат (РКІ-јас, сельсөветјас) јонмөдөм жылыг ез-на ло лүчки выполнітөма, сывөсна конференцсіја шөктө:

ОК да ОКК-РКІ-лы, XVI партконференцсіја решеннөжас сөрті, төдмагны областувса аппаратсө реорганізујтөм жылыг. 1930 вога октабр 1 лунгањ (областувса кушөм сурө јукөдјас бырөдөмөн да сы-пыфді рајоннөј да сельсөвет аппаратјас јонмөдөмөн).

8. Медга-һін конференцсіја шөктө паскөдны ратсіоналізатсіја уж учрежденнөжасын да предпріятіјөжасын, кытчөз поэө упроветітны налыг ужсө термөдлана проізводствольг протцөссө, бырөдны ковтөм рөскөдјассө, чорыда нуөд-

ны экономітан режім чорыда да бура пуктыны ужсö быд жүкөдөн (ужсö, правајассö, ответственностсö жүкөмөн да индөмөн), пырыг-пыр-жө вужөдны управленческөј аппаратсö көмі кыв вылө (роч районјас кынңи), лептыны ужын дістсіплина, бурмөдны ужыг качествосö да чорыда нуөдны классөвөј візсö государстволыг.

9. Соваппарат донтөммөдөм да бурмөдөм сөмын сек бура мунны кутас, кыскам-кө тајө ужас унжык ужалыг жүзөс, медвојдөр соваппаратын ужалыгјасөс, сывөсна конференціја лыддө коланторјөн:

а) Јонмөдны да чорөдны „не взирая на лица“ аскост крїтіка, учреждєньөјас ужыг лекторјассö крїтікаалөм, медганін областувса учреждєньөјасыг, көн еща-на петкөдла м нелучкїјассö, чорыда вермаөмөн аскост крїтікасö топөрыгјаскөд, мыжајассö судө сетөмөң.

б) Паскыда нуөдны учреждєньөјас, служащөј группајас костын да торја ужалыгјас костын сотсіалїстїческөј ордјыгөм.

в) Сотсіалїстїческөј ордјыгөм нуөдїгөн колө зїлыны медескө вөліны ретульатјас бюрократїзмкөд да волокїтакөд вермаөмын кыпөдны ужлыг производїтельность, учреждєньөјасö волюгјаслыг могјассö терыбжыка вөчөмөн став ужлыг качествосö кыпөдөмөн, с. в.

г) Јонмөдны сөветаппаратын тудөдан рольсö коммунистјаслыг да партјачејкајаслыг на вылө щөщ аппарат ужыг ответственностсö сетөмөн. Парткомјаслы да ОКК-РКІ-лы колө щөкыда чукөртавны јачејкалыг торја совешаньөјас соваппарат бурмөдөм могыг.

10. Партіјалон ІХ обпартконференціјалөн да правїтельстволөн унаыг-нын вөлі индөма строїтельнөј матерјалјас вөчөмсө паөгөдөм јылыг, строїтельствосö бурмөдөм да донтөммөдөм јылыг, квалифітсірованнөј ужалыгјасөс лөсөдөм јылыг, кадын проектјас да сметајас вөчөм јылыг. Конференціја бара индө со мыјјас:

а) Промышленнөј да гражданскөј строїтельство уж нуөдөмыс таво му ө зев сөкыда да нелучкї, индөјасыс оз нуөдчыны; б) строїтельство планјассö бура олөмө нуөдөм

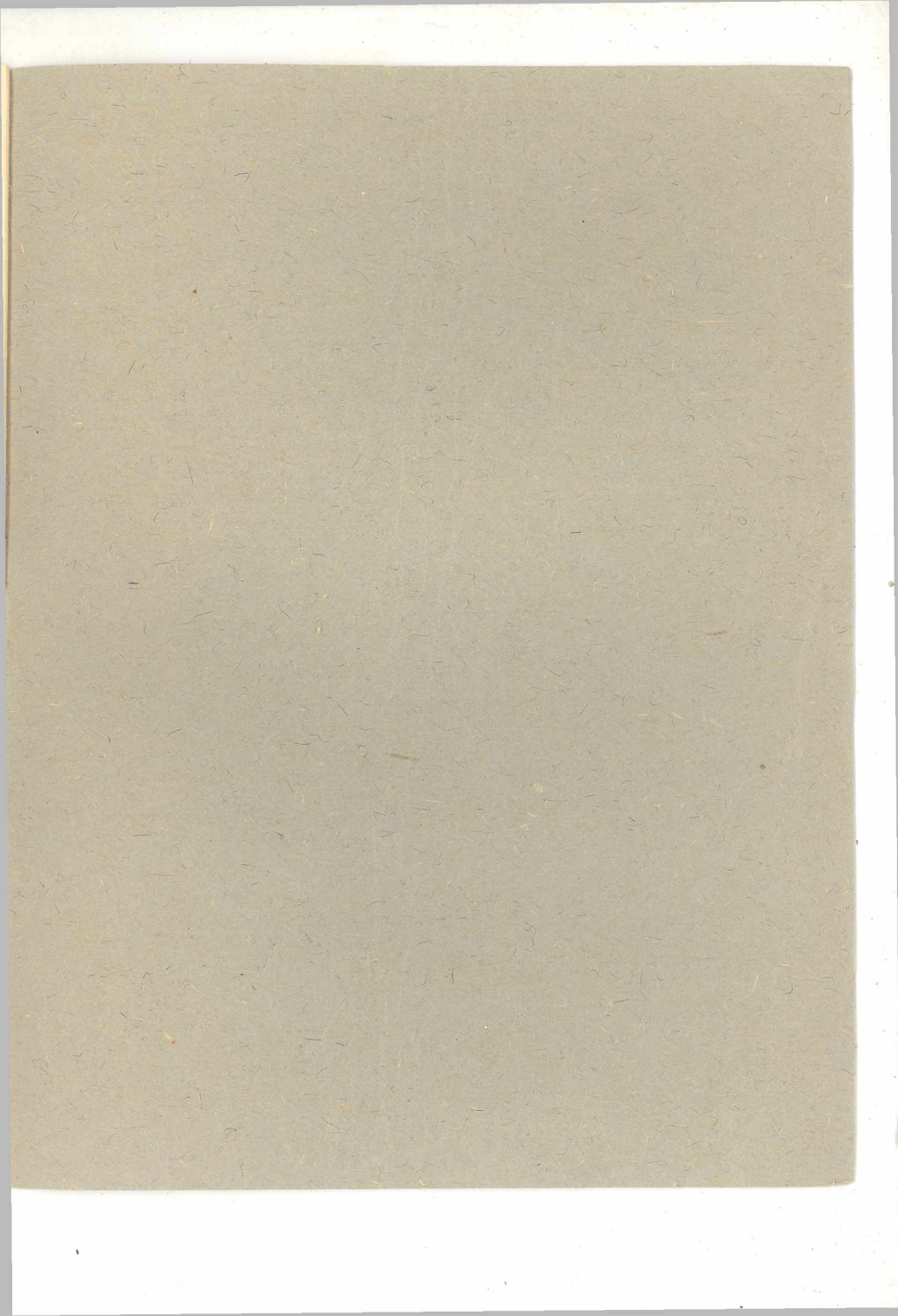
могыс ез вѳв кыскѳма партіјно - сѳветскѳј обществонно-стыс: в) стрѳителство уж нуѳдыс органјас ез вермыны пѳртны олѳмѳ на вылѳ пуктѳм мојјассѳ; пѳшті ѳекѳн ез вѳв стрѳителнѳј робочејјас пѳвсын сотсіалістическѳј орджѳм, парторганізатсіја тавылѳ ез віқѳдлы чорыджыка.

11 Тајѳ воыс вѳлі мед воқза воѳн віт вога план олѳмѳ пѳртігѳн стрѳителство сѳмын-на вѳлі заводітчѳ, локтан војјасѳ стрѳителствоыс јонжыка паскалас да ѳѳзас (уна мільонјас пуктыѳдны сетчѳ), сывѳсна конференсіја лыѳѳѳ ѳекытчѳ шогмытѳм ѳніја положѳньѳссѳ прмышленнѳј да гражданскѳј стрѳителство нуѳѳѳм ужын да чорыда шѳктѳ:

ОК да ОКК-РКІ-лы да став організатсіјајаслы регыджыка бурмѳдны ужсѳ бѳд стрѳителствоын, партіјалыс індѳѳјассѳ стрѳителство дѳнтѳммѳѳѳм могыс (сотсіалістическѳј оржѳм паскыда нуѳѳѳѳн, стрѳителнѳј материалјас вѳчѳмсѳ соѳтѳмѳн, кваліфітсірованнѳј спетсіалістјасѳ да робочејјасѳ лѳсѳѳѳѳѳн) бѳѳ олѳмѳ нуѳдны.

12. ІХ Обпартконференсіјалыс решѳньѳјас вылѳ вѳрлезан аппарат бурмѳѳѳм јылыс нѳшта отчын індѳѳѳн, конференсіја шѳктѳ чорыджыка віқѳѳдлыны тајѳ аппаратѳ дѳнтѳммѳѳѳм вылѳ, накладнѳј рѳскѳѳјјас да себестоімоѳтсѳ чінтѳм вылѳ, да вѳрлезан ужын паскыда ратсіоналізатсіја уж нуѳѳѳм вылѳ.

13. Партіјалѳн конференсіјајас да пленумјас унаыс-нын інділісны РКІ аппаратѳ јѳнмѳѳѳм вылѳ бур, партіја індѳѳјассѳ чорыда олѳлѳмѳ нуѳдыс партіјечјасѳн, сѳмын ѳнѳз-на РКІ-лѳн аппаратыс абу лучкі бур (кызі ескѳ сылы колѳ лоны), сывѳсна конференсіја чорыда шѳктѳ ОК да ОКК-РКІ-лы регыджык індыны РКІ аппаратѳ бур партіјечјасѳс, РКІ-ын ужалысјас пѳвсѳ жынгыс унжыксѳ пуктыны ОКК шленјас костыс.

04. 10k